

Szimbiotikus atomenergia-rendszer vizsgálata

Számítógépes modellezés házi feladat

Perkó Zoltán

Nukleáris Technikai Intézet
2009

Tartalomjegyzék

1. Elmélet	3
1.1. Az atomerőmű-rendszer teljesítménye	3
1.2. Az atomenergiarendszer modellje és az egyes anyagáramok	3
1.3. Tenyészanyag-feleslegű rendszer	5
1.4. A határfelfutási exponens	8
2. A program által használt algoritmusok	9
3. A program használata	9
4. Validálás	9
5. Konklúzió	11
6. A program forráskódja	12
6.1. AER_P.m	12

Ábrák jegyzéke

1. Az atomenergia-rendszer modellje	3
2. 0 külső ciklusidővel rendelkező egyensúlyi rendszer teljesítményének fejlődése	10
3. Nem 0 külső ciklusidővel rendelkező egyensúlyi rendszer teljesítményének fejlődése	11

Táblázatok jegyzéke

1. Elmélet

1.1. Az atomerőmű-rendszer teljesítménye

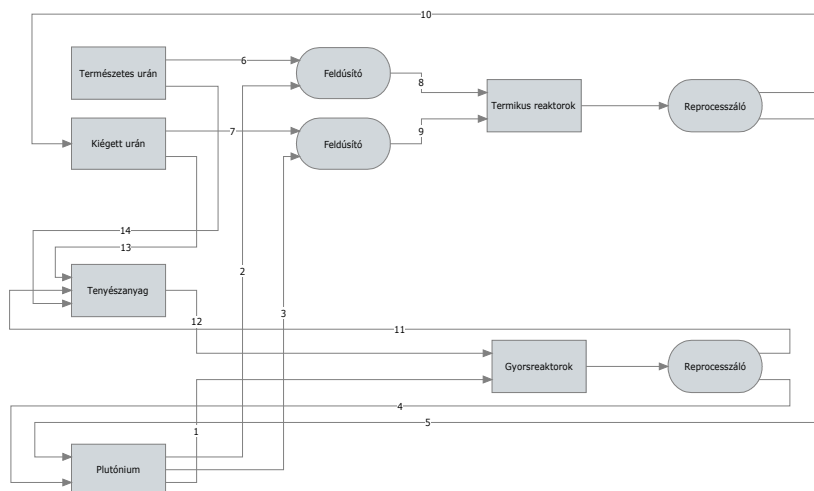
Tegyük fel, hogy atomerőmű-rendszerünk kizárólag kétfajta reaktorból áll, ugyanazon gyors-, illetve termikus reaktorokból. A teljes rendszer teljesítményének változását exponenciális függvénnyel közelítjük:

$$P(t) = P_t(t) + P_f(t) = P_0 \cdot \exp(\omega t), \quad (1)$$

ahol $P_f(t)$ a gyors-, $P_t(t)$ pedig a termikus reaktorok által leadott villamos teljesítmény.

1.2. Az atomenergia-rendszer modellje és az egyes anyag-áramok

Az atomenergia-rendszer sémáját, illetve az egyes anyagáramok jelölését az 1. ábrán láthatjuk.

1. ábra. Az atomenergia-rendszer modellje

Vezessük be a következő, termikus reaktorokra vonatkozó jelöléseket:

- e_i : új reaktor beindításához szükséges kezdeti üzemanyagdúsítás (m/m%) az aktív zónában
- e_r : reaktor újratöltéséhez szükséges dúsítás (m/m%)
- e_s : reaktorból kikerülő kiegészítő üzemanyag ^{235}U tartalma (m/m%)
- m_{ui} : új reaktorban tapasztalható kezdeti fajlagos üzemanyag-töltet (kg/MW)
- m_{ur} : egyensúlyi évi üzemanyagszükséglet (kg/MW/év)
- m_{us} : egyensúlyi évi kiegészítő üzemanyag kiürítés (kg/MW/év)

- m_{pt} : egyensúlyi évi hasadóképes plutónium kiürítés (kg/MW/év)
- τ_t : külső ciklusidő (üzemanyag zónán kívül töltött idejének) azon része, ami az urán rendelkezésre állásától a termikus fűtőelemgyártás kezdetéig eltelik (év)
- θ_t : külső ciklusidő azon része, ami a termikus fűtőelemgyártás kezdetétől a fűtőelem reaktorba helyezéséig eltelik (év)
- $\Theta_t = \theta_t + \tau_t$

Vezessük be a következő, gyorsreaktorokra vonatkozó jelöléseket:

- m_{pi} : mag kezdeti hasadóképes plutóniumtöltete (kg/MW)
- m_{pr} : egyensúlyi évi hasadóképes plutónium szükséglet (kg/MW/év)
- m_{pf} : egyensúlyi évi hasadóképes plutónium kiürítés (kg/MW/év)
- m_{di} : mag és tenyésztőköpeny kezdeti urántöltete (kg/MW)
- m_{dr} : egyensúlyi évi urán betöltés a magba és a tenyésztőköpenybe (kg/MW/év)
- m_{dd} : egyensúlyi évi urán kiürítés a magból és a tenyésztőköpenyből (kg/MW/év)
- τ_f : külső ciklusidő azon része, ami az urán rendelkezésre állásától a gyors fűtőelemgyártás kezdetéig eltelik (év)
- θ_f : külső ciklusidő azon része, ami a gyors fűtőelemgyártás kezdetétől a fűtőelem reaktorba helyezéséig eltelik (év)
- $\Theta_f = \theta_f + \tau_f$

A következő lépés az egyes anyagáramok meghatározása, az itt használt indexek az 1. ábrának felelnek meg. Évente a gyorsreaktorokhoz szükséges plutónium mennyisége:

$$m_1(t) = m_{pr}L_fP_f(t+\theta_f) + m_{pi}\dot{P}_f(t+\theta_f), \quad (2)$$

ahol L_f a gyorsreaktoros atomerőművek átlagos terhelési tényezője. A gyors- és termikus reaktorok által évente termelt hasadóképes plutónium mennyisége:

$$m_4(t) + m_5(t) = m_{pf}L_fP_f(t-\tau_f) + m_{pt}L_tP_t(t-\tau_t),$$

ahol L_t a termikus atomerőművek átlagos terhelési tényezője. A gyorsreaktorok igényén felül évenként termelt többlet plutónium mennyisége:

$$m_p^1(t) = m_4(t) + m_5(t) - m_1(t) = m_{pf}L_fP_f(t-\tau_f) + m_{pt}L_tP_t(t-\tau_t) - m_{pr}L_fP_f(t+\theta_f) - m_{pi}\dot{P}_f(t+\theta_f) \quad (3)$$

A gyorsreaktorokból évenként eltávolított szegényített urán tömege:

$$m_{11}(t) = m_{dd}L_fP_f(t-\tau_f) \quad (4)$$

A gyorsreaktorok évenkénti tenyészanyagigénye:

$$m_{12}(t) = m_{dr}L_fP_f(t+\theta_f) + m_{di}\dot{P}_f(t+\theta_f) \quad (5)$$

A termikus reaktorokból évenként eltávolított e_s koncentrációjú kiegészített urán tömege:

$$m_{10}(t) = m_{us}L_tP_t(t - \tau_t) \quad (6)$$

Mivel egyensúlyi rendszert vizsgálunk, a reaktorokból eltávolított urán ^{235}U koncentrációja alacsonyabb, mint a természetes uráné, hiszen a termikus reaktorok üzemanyaga is vagy természetes urán, vagy plutóniummal dúsított szegényített urán. Cél, hogy a gyorsreaktorok tenyészanyagigényét a kiegészített uránból fedezzük, ezek alapján két esetet különböztethetünk meg:

- az eltávolított kiegészített urán tömege nagyobb, mint a gyorsreaktorok tenyészanyagigénye, azaz $m_{10}(t) + m_{11}(t) > m_{12}(t)$;
- az eltávolított kiegészített urán tömege kisebb, mint a gyorsreaktorok tenyészanyagigénye, azaz $m_{10}(t) + m_{11}(t) < m_{12}(t)$.

A továbbiakban tenyészanyag-feleslegű rendszereket fogunk vizsgálni.

1.3. Tenyészanyag-feleslegű rendszer

Mivel a rendszerben tenyészanyag-felesleg van, nem szükséges a természetes urán tenyészanyagként való használata, így

$$m_{14}(t) = 0, \quad (7)$$

továbbá a termikus reaktorokból eltávolított uránnak csak egy részét kell a gyorsreaktorok tenyészanyagaként felhasználni:

$$\begin{aligned} m_{13}(t) &= m_{12}(t) - m_{11}(t) = \\ &= m_{dr}L_fP_f(t + \theta_f) + m_{di}\dot{P}_f(t + \theta_f) - m_{dd}L_fP_f(t - \tau_f) \end{aligned} \quad (8)$$

A termikus reaktorok kiegészített uránjának maradéka a termikus reaktorok el látásához használható:

$$\begin{aligned} m_7(t) &= m_{10}(t) - m_{13}(t) = m_{us}L_tP_t(t - \tau_t) + m_{dd}L_fP_f(t - \tau_f) - \\ &\quad - m_{dr}L_fP_f(t + \theta_f) - m_{di}\dot{P}_f(t + \theta_f) \end{aligned} \quad (9)$$

Ezt a mennyiséget kell feldúsítani e_r koncentrációra, ehhez évenként $m_3(t)$ mennyiségű plutónium szükséges:

$$\begin{aligned} m_7(t)e_s + m_3(t) &= m_3(t)e_r + m_7(t)e_r \rightarrow \\ m_3(t) &= (e_r - e_s)/(1 - e_r)m_7(t) = \frac{e_r - e_s}{1 - e_r}. \end{aligned}$$

$$\left(m_{us}L_tP_t(t - \tau_t) + m_{dd}L_fP_f(t - \tau_f) - m_{dr}L_fP_f(t + \theta_f) - m_{di}\dot{P}_f(t + \theta_f) \right) \quad (10)$$

Az így előállított e_r koncentrációjú üzemanyag tömege:

$$m_9(t) = m_3(t) + m_7(t) = \frac{e_r - e_s + 1 - e_r}{1 - e_r}m_7(t) = \frac{1 - e_s}{1 - e_r}m_7(t) = \frac{1 - e_s}{1 - e_r}.$$

$$\left(m_{us}L_tP_t(t-\tau_t) + m_{dd}L_fP_f(t-\tau_f) - m_{dr}L_fP_f(t+\theta_f) - m_{di}\dot{P}_f(t+\theta_f) \right) \quad (11)$$

A termikus reaktorok évi e_r hasadóanyagtartalmú üzemanyagigénye

$$m_{tr}(t) = m_{ur}L_tP_t(t+\theta_t),$$

ezért a természetes urán feldúsításával előállított üzemanyagszükséglet az üzemelő reaktorokhoz:

$$m_8^1(t) = m_{tr}(t) - m_9(t) \quad (12)$$

A feldúsításhoz szükséges plutónium mennyisége:

$$m_2^1(t) = \frac{e_r - e_0}{1 - e_0} m_8^1(t) = \frac{e_r - e_0}{1 - e_0} m_{ur}L_tP_t(t+\theta_t) - \frac{e_r - e_0}{1 - e_0} \frac{1 - e_s}{1 - e_r}.$$

$$\left(m_{us}L_tP_t(t-\tau_t) + m_{dd}L_fP_f(t-\tau_f) - m_{dr}L_fP_f(t+\theta_f) - m_{di}\dot{P}_f(t+\theta_f) \right) \quad (13)$$

A feldúsításhoz szükséges természetes urán mennyisége pedig:

$$m_6^1(t) = \frac{1 - e_r}{1 - e_0} m_8^1(t) = \frac{1 - e_r}{1 - e_0} m_{ur}L_tP_t(t+\theta_t) - \frac{1 - e_s}{1 - e_0}.$$

$$\left(m_{us}L_tP_t(t-\tau_t) + m_{dd}L_fP_f(t-\tau_f) - m_{dr}L_fP_f(t+\theta_f) - m_{di}\dot{P}_f(t+\theta_f) \right) \quad (14)$$

Az üzembe lépő termikus reaktorokhoz szükséges e_i hasadóanyag tartalmú üzemanyag tömege:

$$m_8^2(t) = m_{ui}\dot{P}_t(t+\theta_t) \quad (15)$$

Ennek előállításához szükséges plutónium, illetve természetes urán:

$$m_2^2(t) = \frac{e_i - e_0}{1 - e_0} m_8^2(t) = \frac{e_i - e_0}{1 - e_0} m_{ui}\dot{P}_t(t+\theta_t) \quad (16)$$

$$m_6^2(t) = \frac{1 - e_i}{1 - e_0} m_8^2(t) = \frac{1 - e_i}{1 - e_0} m_{ui}\dot{P}_t(t+\theta_t) \quad (17)$$

Így a termikus reaktorokhoz szükséges természetes urán (ami a teljes rendszer uránszükséglete is egyben, hiszen $m_{14}(t) = 0$):

$$m_6(t) = m_6^1(t) + m_6^2(t) = \frac{1 - e_r}{1 - e_0} m_{ur}L_tP_t(t+\theta_t) - \frac{1 - e_s}{1 - e_0}.$$

$$\left(m_{us}L_tP_t(t-\tau_t) + m_{dd}L_fP_f(t-\tau_f) - m_{dr}L_fP_f(t+\theta_f) - m_{di}\dot{P}_f(t+\theta_f) \right) + \frac{1 - e_i}{1 - e_0} m_{ui}\dot{P}_t(t+\theta_t) \quad (18)$$

A feldúsításhoz szükséges plutónium mennyisége pedig:

$$\begin{aligned}
m_2^p(t) &= m_3(t) + m_2^1(t) + m_2^2(t) = \frac{e_r - e_s}{1 - e_r} \cdot \\
&\left(m_{us} L_t P_t(t - \tau_t) + m_{dd} L_f P_f(t - \tau_f) - m_{dr} L_f P_f(t + \theta_f) - m_{di} \dot{P}_f(t + \theta_f) \right) - \\
&- \left(m_{us} L_t P_t(t - \tau_t) + m_{dd} L_f P_f(t - \tau_f) - m_{dr} L_f P_f(t + \theta_f) - m_{di} \dot{P}_f(t + \theta_f) \right) \cdot \\
&\cdot \frac{e_r - e_0}{1 - e_0} \frac{1 - e_s}{1 - e_r} + \frac{e_r - e_0}{1 - e_0} m_{ur} L_t P_t(t + \theta_t) + \frac{e_i - e_0}{1 - e_0} m_{ui} \dot{P}_t(t + \theta_t) = \\
&= \left(m_{us} L_t P_t(t - \tau_t) + m_{dd} L_f P_f(t - \tau_f) - m_{dr} L_f P_f(t + \theta_f) - m_{di} \dot{P}_f(t + \theta_f) \right) \cdot \\
&\frac{e_0 - e_s}{1 - e_0} + \frac{e_r - e_0}{1 - e_0} m_{ur} L_t P_t(t + \theta_t) + \frac{e_i - e_0}{1 - e_0} m_{ui} \dot{P}_t(t + \theta_t) \quad (19)
\end{aligned}$$

Atomerőmű-rendszerünk akkor egyensúlyi, ha a gyorsreaktorok által termelt többlet plutónium fedezi ezt az igényt, vagyis:

$$m_1^p(t) = m_2^p(t)$$

Az egyensúlyi egyenlet így az alábbi alakot ölti:

$$\begin{aligned}
a_1 P_t(t - \tau_t) + b_1 P_t(t + \theta_t) + c_1 P_f(t - \tau_f) + n_1 P_f(t + \theta_f) + r_1 \dot{P}_t(t + \theta_t) + \\
+ z_1 \dot{P}_f(t + \theta_f) = 0, \quad (20)
\end{aligned}$$

ahol az alábbi jelöléseket használtuk:

$$\begin{aligned}
- a_1 &= L_t(m_{pt} + \epsilon_s m_{us}) \\
- b_1 &= -L_t \epsilon_r m_{ur} \\
- c_1 &= L_f(m_{pf} + \epsilon_s m_{dd}) \\
- n_1 &= -L_f(m_{pr} + \epsilon_s m_{dr}) \\
- r_1 &= -\epsilon_i m_{ui} \\
- z_1 &= -m_{pi} - \epsilon_s m_{di} \\
- \epsilon_s &= \frac{e_s - e_0}{1 - e_0} \\
- \epsilon_r &= \frac{e_r - e_0}{1 - e_0} \\
- \epsilon_i &= \frac{e_i - e_0}{1 - e_0}
\end{aligned}$$

Felhasználva az 1. egyenletet:

$$\begin{aligned}
0 &= a_1 P_t(t - \tau_t) + b_1 P_t(t + \theta_t) + c_1 P_0 \exp(\omega(t - \tau_f)) - c_1 P_t(t - \tau_f) + \\
&+ n_1 P_0 \exp(\omega(t + \theta_f)) - n_1 P_t(t + \theta_f) + r_1 \dot{P}_t(t + \theta_t) + z_1 \omega P_0 \exp(\omega(t + \theta_f)) - z_1 \dot{P}_t(t + \theta_f)
\end{aligned}$$

Hogy az egyensúlyi egyenletet tovább egyszerűsítsük, az alábbi, nem túl nagy megszorítást jelentő feltételezéssel élünk:

$$\theta_t = \theta_f = \theta$$

Bevezetve az alábbi jelöléseket:

- $t' = t + \theta$;
- $\lambda_1 = r_1 - z_1$;
- $\mu_1 = b_1 - n_1$;
- $\nu_1 = z_1\omega + n_1 + c_1 \exp(-\omega\Theta_f)$;

egyenletünk így alakul:

$$\lambda_1 \dot{P}_t(t') + \mu_1 P_t(t') + a_1 P_t(t' - \Theta_t) - c_1 P_t(t' - \Theta_f) + \nu_1 P_0 \exp(\omega t')$$

Feltéve tovább, hogy a kiégett üzemanyagok pihentetési és műveleti időszükséglete megegyezik a termikus, illetve a gyorsreaktorokra, vagyis hogy

$$\tau_t = \tau_f = \tau \rightarrow \Theta_t = \Theta_f = \Theta,$$

egyenletünk tovább egyszerűsödik ($\xi_1 = a_1 - c_1$):

$$\lambda_1 \dot{P}_t(t') + \mu_1 P_t(t') + \xi_1 P_t(t' - \Theta) + \nu_1 P_0 \exp(\omega t') = 0 \quad (21)$$

Ezen egyenlet megoldásához szükségünk van a kezdeti függvény ismeretére, azaz $P_t(t)$ -re $t < \Theta$ időpontokra.

Diszkrétizáljuk az egyenletet! Ekvidisztans időfelbontással dolgozva:

$$t'_i = h \cdot i$$

$$\lambda_1 \frac{P_t(h \cdot (i+1)) - P_t(h \cdot i)}{h} + \mu_1 P_t(h \cdot i) + \xi_1 P_t(h \cdot i - \Theta) + \nu_1 P_0 \exp(\omega h \cdot i) = 0$$

Bevezetve az $N = \lceil \frac{\Theta}{h} \rceil$, $l = \Theta - N \cdot h$, illetve $P_{t,i} = P_t(h \cdot i)$ jelöléseket:

$$\lambda_1 P_{t,i+1} - \lambda_1 P_{t,i} + h\mu_1 P_{t,i} + h\xi_1 \left(P_{t,i-N-1} \frac{l}{h} + P_{t,i-N} \frac{h-l}{h} \right) + h\nu_1 P_0 e^{\omega h i} = 0$$

Így a termikus reaktorok teljesítményének időbeli alakulását egyensúlyi rendszer esetén az alábbi forma adja meg:

$$P_{t,i+1} = P_{t,i} - \frac{h\mu_1}{\lambda_1} P_{t,i} - \frac{l\xi_1}{\lambda_1} P_{t,i-N-1} - \frac{(h-l)\xi_1}{\lambda_1} P_{t,i-N} - \frac{h\nu_1 P_0}{\lambda_1} e^{\omega h i}$$

1.4. A határfutási exponens

Csak egyfajta gyorsreaktorokat tartalmazó rendszer egyensúlyának feltételét (azt az állapotot, mikor nem szükséges külső plutónium felhasználása és urándúsítás) az alábbi egyenlet adja:

$$L_f m_{pf} \exp(-\omega\Theta_f) - L_f m_{pr} - m_{pi}\omega = 0$$

Ezen egyenlet ω_h megoldása adja azt a határfutási exponenst, aminél gyorsabb felfutás esetén semmiképpen sem biztosítható egy vegyes rendszer egyensúlya (hiszen a termikus reaktorokban több hasadóanyag fogy, mint amennyi termelődik). Vagyis az egyensúlyi rendszer keresése során mindig $\omega < \omega_h$ tartományban kell maradnunk.

2. A program által használt algoritmusok

A program egyetlen algoritmussal dolgozik (`AER_P.m`), mely az atomerőmű-rendszer megadott paramétereit, illetve a kezdeti feltételek alapján meghatározza a termikus reaktorok (és így a gyorsreaktorok) teljesítményének további időbeli alakulását. Ehhez természetesen szükség van a kezdeti függvény meghatározására, mely az ismert, a termikus reaktorok teljesítményének időbeli alakulását leíró függvény, és a külső ciklusidők ismeretében történik (hiszen ezek szabják meg, milyen régre kell visszamennünk az időben).

Mindezt megelőzi a főprogramban a határexponens kiszámítása (a Matlab beépített `solve` parancsával), melynél nagyobb felfutási exponens (ω) esetén a program hibaüzenetet ad, hiszen ebben az esetben nem lehetséges egyensúlyi rendszert készíteni.

Az algoritmus természetéből adódóan bizonyos paraméterekre igen érzékeny. Ez amiatt van, hogy egy tenyésztőanyag-feleslegű, kétfajta erőműből álló rendszer egyensúlyához igen sok feltételnek teljesülnie kell (a termikus reaktoroknak biztosítaniuk kell a gyorsreaktorok tenyésztőanyagát, ezek által termelt plutóniumnak pedig a termikus reaktorok hasadóanyagát, méghozzá a megfelelő időpontban). Amennyiben ezek nem teljesülnek, úgy a rendszer nem egyensúlyi, tipikusan plutónium hiányos (jobb esetben plutónium feleslegű), ami abban jelentkezik, hogy a termikus reaktorok teljesítménye 0 alá megy ("negatív plutónium fogyasztással kompenzálva" a plutóniumhiányt). Ezt a program szintén hibaüzenettel jelzi.

3. A program használata

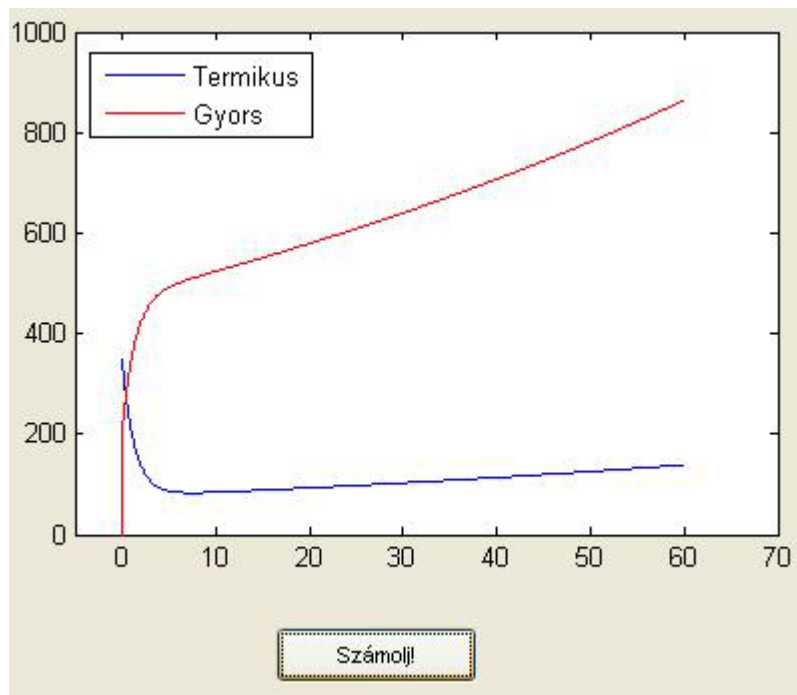
A program használata igen egyszerű: megadva a vegyes atomenergia-rendszer jellemzőit, továbbá az időléptetést (h) és a minket érdeklő időtartomány határát (`T_max`), a Számolj! gombra kattintva megjelenik az egyensúlyi rendszerben a termikus- és gyorsreaktorok teljesítményének időbeli változása. Az alapértelmezett paraméterekkel a rendszer egyensúlyi, igen könnyű azonban akár egy paraméter kis változtatásával is nem egyensúlyivá tenni. Érthető okokból akkor kapunk egyensúlyi rendszert, ha nagy kiégésű termikus reaktoraink (kis e_s), és jó konverziós tényezőjű gyorsreaktoraink (vagyis a betáplált urán nagy százaléka alakul plutóniummá, m_{pf} értéke nagy) vannak.

4. Validálás

A programot legkönnyebben az elvi határesetnek tekintett 0 külső ciklusidő mellett tudjuk tesztelni. Erre ismert a 21. egyenlet analitikus megoldása:

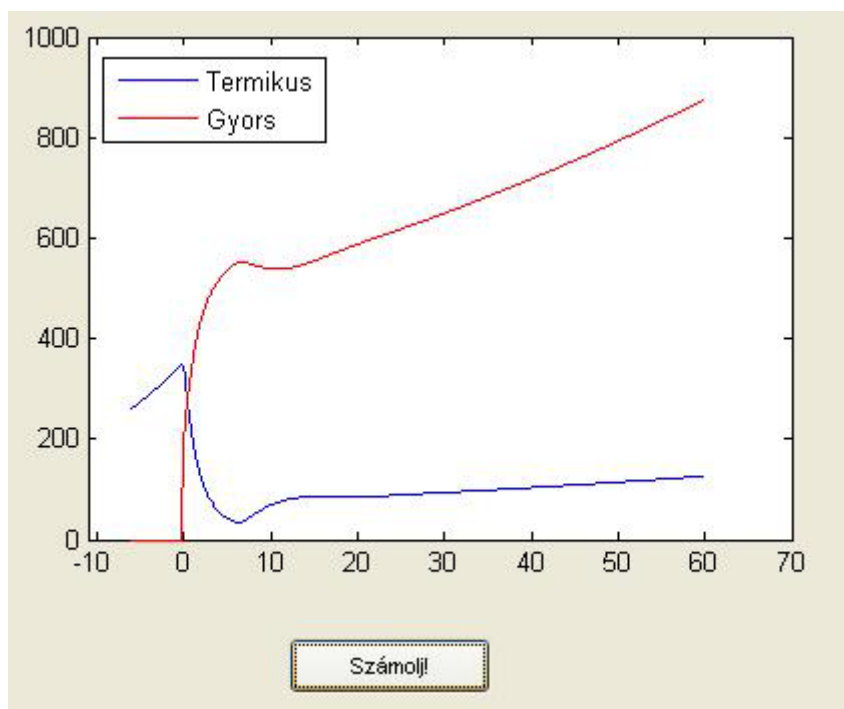
$$P_t(t') = A \cdot \exp(\omega t') + B \cdot \exp\left(-\frac{\mu_1 + \xi_1}{\lambda_1} t'\right)$$

A programmal számolt, a 2. ábrán látható megoldásról könnyen észrevehetjük, hogy két exponenciális összege.

2. ábra. 0 külső ciklusidővel rendelkező egyensúlyi rendszer teljesítményének fejlődése

Nem 0 külső ciklusidő mellett természetesen másfajta görbéket kapunk, az alapértelmezett paramétereket használva (ezek egy mai tipikus LWR-re, és egy igen jó tenyésztési tényezővel rendelkező, elméletben létező reaktorra vonatkoznak) példaként a 3. ábrán látható eredmény adódik. Nem meglepő módon a gyorsreaktorok teljesítménye igen gyorsan emelkedik, a termikusoké pedig csökken, hiszen rögtön a gyorsreaktoroknak kellene előállítaniuk a már meglévő termikus reaktorok következő évi hasadóanyagát. Az sem meglepő, hogy a termikus reaktorok nem tűnnek el, hiszen ezek nélkül nincs elég szegényített urán, amivel táplálni tudnánk a gyorsreaktorokat, éppen ezért hosszú távon ezek teljesítménye is emelkedik.

3. ábra. Nem 0 külső ciklusidővel rendelkező egyensúlyi rendszer teljesítményének fejlődése

5. Konklúzió

A programmal lehetséges modellezni egy kétfajta atomerőműből álló rendszer egyensúlyi működését, az azokra jellemző számtalan paraméter mellett. Már önmagában is igen jó eszközt ad annak elemzésére, mennyire alkalmas egy-egy atomerőmű, vagy akár reprocesszási eljárás a zárt üzemanyagciklus megvalósítására. Továbbfejlesztve pedig alkalmas lesz többfajta erőművet tartalmazó egyensúlyi rendszer, az ahhoz elvezető tranziens időszakok (a nem egyensúlyi rendszerről az egyensúlyra való áttérés időszakai), valamint reaktor paraméterek meghatározására.

6. A program forráskódja

6.1. AER_P.m

```
function [t,P_t_k]=AER_P(lambda_1,h,mu_1,xi_1,T_max,omega,nu_1,P_0,Theta,KF)

N=floor(Theta/h);
l=Theta-N*h;
t=linspace(-(N+1)*h,0,N+2);
P_t_k=eval(KF);
P_t_k(N+2+floor(T_max/h)+1)=0;

for i=N+3:N+2+floor(T_max/h)+1
    if l>0
P_t_k(i)=(lambda_1-h*mu_1)/lambda_1*P_t_k(i-1)-l*xi_1/lambda_1*P_t_k(i-N-2)-...
(h-l)*xi_1/lambda_1*P_t_k(i-N-1)-h*nu_1*P_0/lambda_1*exp(omega*h*(i-N-2));
    else
P_t_k(i)=(lambda_1-h*mu_1)/lambda_1*P_t_k(i-1)-(h-l)*xi_1/lambda_1*P_t_k(i-N-1)-...
h*nu_1*P_0/lambda_1*exp(omega*h*(i-N-2));
    end
end
```